

Aḡwà'ànè PITA yi ayòḡtè

NJI'INNŪ AḡWÀ'ANƏ YŪ

A aḡwà'ànè yŭ aa a le ḡwà'ànə Peta, yŭi mə à swonḡ mə yumbonḡ, Simon Peta, à nŭ “ḡgàḡàfà'à bo bì ḡgàḡntoò Yesu Kristo” (1.1), mbə ḡŭ yŭi mə à le ntswe bo bì Yesu “wa atu nta'a yŭi mə i laa màḡsè” ḡyə ḡḡha'à ni a aḡḡə mə à le mbəḡkə ḡkirê yŭ aà (1.16-18). Kaa Peta à sŭ swonḡ a fè'ε i bē bŭi mə a ḡwà'ànə a mbo bo aà. Tsó mə à swonḡ mə aḡwà'ànə yulà a ni à yi ayòḡtè yŭi yu ḡwà'ànè aa (3.1), mbə a bə mə à yŭi mə à le mfòò ḡḡwa'anə aa, a ni “Aḡwà'ànè Peta yi ntsyàmbŭi,” bəə bonḡ à ki ḡwà'ànə yulà aḡwà'ànə aa a mbo bìKrisèn bŭi bi tswe a mbu'u Asia yŭ ḡkè'ètè aà.

Peta à swonḡ mə yu ḡwà'ànə aa a ḡwa'atè innù jŭi Nwŭ ni Mmà'àmbi nŭ ḡgàḡtoò Nwŭ lèè ḡswonḡ aà (3.1,2), a bē innù jŭi mə bo tè'è mē ḡzi (1.12). A ku'ùnè mə yŭ tsigitè waa tâ bo ḡhεε nŭ mbŭi ḡka ḡwa'atê, ḡlonḡ mə Mmà'àmbi à dŭi'ì mə a mbo yu mə nòò ḡkwó yŭ à kù'ù mē aà (1.14).* Ma mùu aḡḡ Peta a lòò ḡyə mə tâ bo lwi'i wa mùm ànnù ḡḡkonḡ ya mə bo dŭi'ì a nŭ ḡtoo yŭ ḡsigìnè ya aà. Aḡwà'ànè yulà a tigè ḡnḡḡsə wa'asə nŭ waa ḡlonḡ bidŭi'ì bi innŭ mbwe'esè bŭi mə bi ka zi ḡkuu a tŭtŭi bo aà (2.1).

---

* : Nji'innù Aḡwà'ànə: Mbə Peta à tse ki swonḡ aa ḡlonḡ Jon 21.18-19.

Peta à ghàa nswon ajàn yï mē ngǎṅndi'innũ mbwe'esē ma jũ i bē aà. I ka ṅe'esē kuu a titì bo i ki ndì'ì nî ìbaṅṅennũ òlōṅ Nwĩ, i ki tuu nî Mmà'àmbi yï mē à lē nyuu waa aà (2.1). Bē ma bũ à nî ṅǎṅmbù'u innũ jĩ bi ṅkii mbēgītē nî bǎburē bii bi ṅwēènē aa, òtērē, òluu nî ànnũ ajirē, ṅghirē nî innũ atsùurē, mma'atē mǎnji yï mē à tsinē aa nyoṅē nî mǎnji Balam yï mē à lē si mfà'à òlōṅ aa bē ṅkabē aà, (2.11-15), òtswetē nî bē ni innũ jya jii mē nǎyǎnú jyaa i yè'ètē aà (2.18). Bē ma bũ bĩ mǎ'c bi ka yĩ ki wyē nî ànnũ Nwĩ i betē ni mē Yesu wa mē à lē nswon mē yu ka yĩ bũ bì aa à fē lē? (3.3,4).

Peta lē ntigē ṅwa'asē nî bōo bi Kristo nswonē ni mē tǎ bo ka ntsyēsē nî waa nlon mē bē bĩ ghà'àtē ka yĩ fǎnsē innu, i tigē ghìrē nî innũ jii mē i ka ghìrē tǎ mbi tigē mbēgītē nî òtoo yĩ òsigìnē Mmà'àmbi ya ghu (2.2).

Ma mùu ajàn, a tigē òndi'itē nî bōo bi Kristo mē tǎ bo tsuu annũ ngǎṅndi'innũ mbwe'esē jya ki yu'utē, òlōṅ mē Nwĩ à fà mē mitsyē a mbo bo ṅghirē bo zĩ yi, ṅkĩ mfa njoo tsim jii mē bo lòò a mùm òtswēntì yàà a ṅka ṅghirē innũ jii mē Nwĩ a lòò aà. Tǎ bo yē mē bo gaansē mitì myaa a ṅghirē innũ jii mē i tsinē aa (1.3-11), ṅkwe ni a mùm ìbōṅ Nwĩ, ṅku'usē nzi nî ànnu Mmà'àmbi (3.18) tǎ yi wa'à nî àl'c a nsi mi'i Nwĩ wa njwĩ òlwĩ'í mbi tswē (3.14). Nwĩ à ka yĩ nanṣē ta ṅgĩ'ì a nũ ṅǎṅghirē innũ jĩ bi bo bì ṅǎṅndi'innũ mbwe'esē, ni bē bìtsim bii mē bi si Nwĩ bō'c kaa ṅwa'à ni bǎburē kē bē bii bi tswe nî àdà'à a atu bo kii mbo'otē aà (2.2,3,9,10; 3.7). Nwĩ à ka yĩ nin

ngi'i a nu bo ma bû aa tsi'i a ajàṅ yï mē à le nṅ
 ngi'i a nu baangel bya bo bè b̄tsim b̄ii mē bi le
 ntii atu ghu mbo, ṅghirē ibi a mb̄ii aà (2.4,5). Tâ
 bè bya mē bi wyē n̄i ànnũ Kristo, a ajàṅ mē à
 le ṅkà'à mē yu ka yï b̄ b̄i aa, tâ bo zi mē Njw̄i
 Mmà'àmbi ya i ka yï z̄i (3.10). Tâ b̄iKrisèn ka
 mbe, ṅghirē n̄i innũ j̄ii mē Mmà'àmbi a lòò aa tã
 tâ Njw̄i mà ya ì waṅsə nz̄i (3.12).

Bi yatê àṅwà'ànè yû aa laà:

1. Nji'innũ aṅwà'ànè yuà 1.1-2
2. Ànnũ yï mē Nw̄i à twoṅ b̄iKrisèn mē baa
 ṅghirē aà 1.3-21
3. ṅgãṅndi'innũ mbwe'esè 2.1-22
4. Ajàṅ mē Kristo à ka yï b̄ b̄i a noò ñlw̄i'ñ m̄bi
 aà 3.1-18

¹ Aṅwà'ànè yû a lo aa a mbo mē Simon Peta,
 ṅgãṅfà'à bo b̄i ṅgãṅntoò Yesu Kristo, ṅghεε ni
 a mbo bè b̄ii mē Nw̄i à ki mfa ab̄iintii yï at̄indũ
 a mbo bo tsi'i tsô à yi'i a ṅj̄m annũ yï àts̄ině
 Nw̄iṅgòṅ ni ṅgãṅyweènsə yï'inè Yesu Kristo aà:

² Tâ ìbòṅ Nw̄i ni mb̄oṅê yï ṅwè tâ ì tswe a
 mbo b̄i ṅgha'atē ṅghεε a ajàṅ mē ni zi annũ
 ñlōṅ ṅgaa Nw̄i ni Yesu Mmà'àmbi yï'inè.

*Ajàṅ mē Nw̄iṅgòṅ a twoṅ n̄i bè ñyarē n̄i waa
 aà*

³ M̄idà'à mi Kristo m̄ii Nw̄i à fa ghu mbo aa mi
 fà mē yï'inè ni ṅgòṅ ṅj̄oò ts̄im j̄ii mē ñtswēt̄i
 yï'inè ì lòò aa, bo b̄i a ṅka mb̄o'c Nw̄iṅgòṅ, ñtsya
 a ṅj̄m ajàṅ mē b̄i'inè zi annũ m̄bi'i ṅgaa yï, yu
 wa yï mē à le ntwoṅ yï'inè a mum ñgha'a yu
 bo b̄i a m̄m ìbòṅê yi aà.

4 Ma mùu mânjĩ, a fâ ñkà'â yĩ yĩ ñwè bo yĩ àtìndùù ya, mē mbē bĩ'inè tsyâ ghu ñkhē njoo mbi jĩ bē yè'ètē i tâ nì ñgi'i a nu bo aa, mbanē ntingē ntswe nĩ àbwarē a mum mārē Nwĩ.

5 Nloŋ ma yū ànnù, nì ka ñgaansē mitĩ muu, a ñkù'usē ànnù ñghìrē ìnnù jĩ sigìnē a atú àbĩintì, a atu ñghìrē ìnnù jĩ sigìnē, tâ nì ku'usē ànnù nzi Nwĩ,

6 a atú ànnù nzi Nwĩ, nì ku'usē ànnù ntswâ ìbĩinu, a atu ànnù ntswâ ìbĩinu, nì ku'usē atàŋentì, a atu atàŋentì, nì ku'usē ànnù ñka mbo'ò Nwĩ,

7 a atu ànnù a ñka mbo'ò Nwĩ, nì ku'usē ànnù ñka ñkòŋ bilĩm buu, a atu ànnù ñka ñkòŋ bilĩm buu, nì ku'usē akòŋnē.

8 Nloŋ mē mbē nì ka ñghìrē ma jū ìnnù ma mùu ajàŋ ñghē nĩ m̀bĩ bē boŋ nì ka kì fà'a sigìnē i kii koonē nì m̀ntà a múm ànnù a ajàŋ mē nì zi Yesu Kristo Mmà'àmbĩ yĩ'inē aà.

9 Nloŋ mē ñù yĩ mē ma jū ìnnù i boŋ ghu mbo aa, à nĩ m̀fē'ènē, kaa a kì'ì nì mbĩ yē, boŋ à lēē ñki nli'inē mē bi lē mbaa nsĩ'ì yi a nĩ ìnnù jĩ bĩ jĩ jĩ lwènē.

10 Tsō mē a bē laa, bilĩm bâ, tâ nì ka ñgaansē mitĩ muu, a naŋsē mbii ajàŋ mē Nwĩngòŋ à twòŋ ghuu ñki ntsò'ò ghuu aa, ñloŋ mē nì bē kì ghìrē ma mùu ajàŋ boŋ kaa mbē nì wa'à wò.

11 Ma mùu ajàŋ boŋ bi ka naŋsē ñŋa'a mânjĩ yĩ à tsyámbo aa a mbo bù a ñkuu a múm ànnù nifō tì mē Mmà'àmbi nì Ngàŋnyweensē yĩ'inē Yesu Kristo.

¹² Tsǒ mə a bə laa, mə ka ghèè nî m̀bǐi a ɲka ɲwa'atə bù nî ìnnù ma jù, ka mə nì tɛ'ɛ nzi, ɲki ñtinsə a múm ànnù n̄ɲkoŋ ȳi mə nì tswe ni yu aà.

¹³ Mè wà'atə mə a ku'unə mə, àjàŋ ȳi mə mə bùrə ntswe fàa mum ghulà ìb̄inu aa, t̄a mə ka ntsigitə ghuu, ɲwa'atə nî ma jù ìnnù a mbo bù.

¹⁴ Tsǒ mə mə zi a laa mə nòò ȳi mə mə mà'atə yulà ñjyǎnu aa à t̄igə a abo aa, a ajàŋə mə Mmà'àmb̄i ȳi'inə Yesu Kristo à d̄i'ì mə a mbo mə aà.

¹⁵ Mə kii n̄lɔɔ a nyə mə, nòò ȳi mə mə mà'atə m̄ə ghuu aa, t̄a nì zi ajàŋ mə mbə nì bù ɲka ɲwa'atə ma jù ìnnù a ɲgòŋ b̄inòò b̄i tsimè.

Ajàŋ mə b̄i'ì le mbə ayəfə ni n̄gha'a ni Kristo aà

¹⁶ Kaa b̄i'ì le ɲki'ì lògə aa ɲjyàlà'à j̄i mə a wa'atə m̄itsyè mi b̄ə aa a ntɔ'otə m̄idà'à mi Mmà'àmb̄i ȳi'inə Yesu Kristo bo b̄i àjàŋ mə à le nzi aà. B̄i'ì bumbəŋ, b̄i'ì le nyə n̄gha'á ni ni m̄idà'à mi.

¹⁷ Nlɔŋ mə nòò wa ȳi à le ɲkwɛrə n̄gha'a bo b̄i àghu'usè a mbo Nw̄iŋgòŋ Tà aa, ñj̄i ya i k̄i ñzi ghu mbo, a ni n̄gha'a ni nifò ñswoŋə ni mə, “Aá Mú ghà ghuà, ȳi mə mə kòŋə yi, ɲki naŋsə ndoritə n̄lɔŋ ɲgaà ȳi.”

¹⁸ B̄i'ì bimbəŋ le nyu'u ɲj̄i ma ȳu a ajàŋ mə ì le ɲghàà a aburə aà. Nlɔŋ mə b̄i'ibo le ntswe wa atu nta'a mə i laa m̄aŋsə aà.

¹⁹ Ma mùu ajàŋ b̄i'ì naŋsə mbù m̄beentə ntoo ya ȳi mə ɲgǎŋntoo Nw̄i i le nswoŋə aà. A ka bə annù ȳi siḡinè a mbo bù a nte'ɛ atú yuu a ni ma

yù ànnù, tsi'í tsǒ ñkà'à yíi mǝ i ta a nî àdìgè yí fíi aa, i ywe'e a noò yíi mǝ abèè a ka fu'u, ta tâ finjòn fí atùtugə tâ fí fɛ'ɛ a mum mǐntii bù.

²⁰ A nî annǔ ntsyà mǐbǐi, a ku'unə tâ nî zi tâ à laa mǝ, kaa annù yíi mǝ ñgǎñntoo Nwí i swon a múm àñwà'ànə Nwí aa, kaa à sì aa annǔ amòòntə ñú bə.

²¹ Nlon mǝ kaa ànnǔ tsu yíi mǝ ñgǎñntoo Nwí i swon aa, lèè ñki'i aa a nî ìnnù jii mǝ bǝ mòòntə ñswonə lô. I bǎñnə ñlo aa a mbo bə bii mǝ Azwí Nwí a tintə a waa, bo kwɛrə a mbo Nwí ñswonə.

2

Bìdì'ì bi annù bi mbwe'esə

¹ Tsǒ mǝ ñgǎñntoo Nwí mǐbwe'esə i lɛ mfɛ'ɛ a titii bə bya aa, tsi'í maa àjàn bìdì'ì bi annǔ mǐbwe'esə ka kii fɛ'ɛ a titii bù. Bo ka kii ñɲe'esə zǐ nî ìnnù jii i ka ta ñgi'i a nu bù, i kii dǐ'ì nî ìbǎñnənnù ñlon Nwí i kii tuu a Ta wa yíi mǝ à lɛ nyuu waa. Ajàn yíi mǝ bo ghìrə maa ajàn aa, tâ à ghìrə mǝ tâ bi wǎnsə nta ñgi'i a nu bo.

² Bə bǐ ghà'àtə ka yǐ yòn bǐ mǎnjǐ bi ibuure ìnnù jyaa jǐ swèrə ñswerə jya, tâ bì tigə mbəgìtə nǐ mǎnjǐ ànnù nǐñkon wá.

³ Ajàn mǝ bo kǎñ ñghotə ñjoo aa, bìdì'ì binnù bi mǐbwe'esə ma bú ka yǐ fù'ù waa a nu bù, ajàn yíi mǝ bi ka yǐ kii swonə mighàà mǐ mǐbwe'esə a mbo bù. Lá bi tànɲtə mǝ a ñú ñsa'a waa ñloginə a ñgu'u, kaa ñú yíi mǝ à ka ta ñgi'i a nu bo aa, kaa a wa'à kii mǐbwii.

⁴ Kaa Nwí à lɛ ñki'i baangel bii bi lɛ mfànsənnù aa lɛñə mǐbǎñnə ntii waa mma'a a múm àtsùmə

mɔ'ɔ, ŋkoo waa a nî àtsaŋ a mûm nîfî ìdìgè bo yu'utè nî ñjwî ñtsò'òtè mîsa'a yâ.

⁵ Kaa Nwî à le ŋki'i atu mbi yî mbîi liŋè, à le mbàŋnè ñghirè ŋkì miyaa i bwesè mbî bì tì bɔ'ò Nwî ya, a bânè ñyweensè aa tsi'î a Noa yîi mæ à le si swonè annù yîi mæ a tsinè, bo bì bè bî mɔ'ɔ bi sàmbaà.

⁶ Nwî à le mbəŋ ñjò'ò ala'à Sodom bo Gomora a nî àbù ajàŋ yîi mæ à le niŋ isa'a a nu bo mburè ntsigè waa mbwesè aa mæ tâ bo bə alènsè a mbo bìtì bɔ'ò Nwî.

⁷ Lâ à le yweensè a Lot yîi mæ ntiŋ yi i le si bi'i nlon ibuurənnù ŋgǎŋabì'i ntiŋ, bə bì tì bɔ'ò nŋsè bya

⁸ (nlon mæ ìnnù jîi mæ ñù ma ghû mæ ìnnù ji i le ntsinè aa à le si yu'u ajàŋ à le ntswe a titi bo aa, i le si ghìrè mæ tâ ntiŋ yi yîi i le ntsinè aa ka ntsə'ə a atû ñjwi a atû ñjwi nlon mighìrènè mi ìnnù myaa mi tibo'ò nŋsè.)

⁹ Ajàŋ muù a di'i ni mæ Mmà'àmbî à zî ajàŋ yîi mæ mbə yu yweensè bə bîi mæ bi bɔ'ɔ Nwî a nî ìkwà'ànè jîi i tsi'i waa laa, ŋki nzi ajàŋ mæ mbə yu niŋ njò a nu bə bîi mæ ìnnù jyaa i si tsinè aa, nləə waa ghu mum i yî nywe'e wa njwî ñtsò'òtè mîsa'à;

¹⁰ ñnanşə niŋ aa a nu bə bya mæ bi yonè ìnnù nsin jîi mæ njiyànù yaa i yè'ətə aa, mbaŋnè ntsa'a nî bə bîi tswè nî àdà'à a atu bo aà.

Bìdì'ibinnù bi mbwe'esè ma bú bo nanşə ñkwɛɛ ni mîntiŋ myaa kaa wa'à bɔ'otə ni a ŋka mbəgìtè nî baburè bya mæ ŋwèènè aà.

¹¹ Tsi'î baangel bîi mæ bo tiŋ, ŋki ntswe ni

màdà'à n̄tsya ngǎŋdì'innũ mbwe'esè ma jû aa kaa mbè bi ki'i innũ jî bi a mbègìtè bo ghu a nsí Mmà'àmbi swonè.

¹² Lâ bè ma bú mē bi bē tsi'ĩ tsǒ nàà m̄tsə'ə mē bi jwe mē mbē bi ghēsè ñko nzwitə aa, nghirə n̄i innũ ti m̄tsyè aa, bo burè m̄ma'a ni m̄ighàà mi mbègìtè a n̄i innũ j̄i mē kaa itũ jyaa s̄i ghu laà. Baa ghēsə tswa waa, i kii tsə ngi'i a nu bo.

¹³ Bi ka yĩ tu waa a n̄i ñgi'i tsi'ĩ tsǒ àjàŋ mē bo kii nghirə bē b̄i m̄'ɔ bi yə n̄i ñgi'i aà. Bo j̄i mb̄i yàà a si'inə, nghirə bē innũ j̄i mē i so'otə a atu bo. Bo z̄i m̄boonsə bubo a noð ȳi mē ni j̄i a múm ñghotə aa, mbē ilo'ɔ j̄i bi, ñdirisə n̄i àtũ bē.

¹⁴ Bo kii ñkɔŋə aa tsi'ĩ ànnũ ntɛ'è mi'ĩ myaa a nu b̄angyè bi ajirə, kaa mbē bo ki'i innũ j̄i bi yurè. Bo tswètè ni bē b̄ii mē bi burə ti kwi aa, nghirə ni mē tâ bo wo. Bo mirisè m̄intīi myaa a ñka ñkotə njod. Ndòò Nwĩ ì tswə a atu bo.

¹⁵ Bo mà'àtè mē m̄anj̄i ȳi mē à ts̄inə aa, ntigə mbwe m̄anj̄i wàà, bo yòŋ mē m̄anj̄i ȳi mē Balam mu Boer à lɛ nyòŋə, yu wa ȳi mē à lɛ ñkɔŋ mē yu tswə n̄i àb̄īi a múm innũ j̄i bi aà.

¹⁶ Bi lɛ nghààntè yi nlon̄ ib̄i yi. Jàkàs̄i ȳi à lɛ nghàà n̄i ñj̄i ñù, ñkin̄ annũ ȳi mē ngàŋntoò Nwĩ wa ȳi à lɛ ñghəə yu burə baanə tsi'ĩ bàànə ghirè aà.

¹⁷ Bè ma bú bi bē aa tsi'ĩ tsǒ b̄inaŋəbirə b̄ii mē bi yòðŋkè mē, ñki mbē tsi'ĩ tsǒ m̄bà'à ȳi mē àfisè a tii nghɛɛ ni yu. Nwĩ à lèè mē adigə a mbo bo wa a múm àtaa ȳi f̄īi ya mē a tso ntso aà.

¹⁸ Bo ghàà m̄ighàà mi k̄i ñtèrè mi aj̄iŋtè, ñlogə n̄i innũ atsùurè j̄i mē n̄jȳanũ jyaa i yè'ètè aa,

ntswetə nî bê ghu ηko, bè bii mə bi ghensə nlogìnə ηkhə mfɛ'ε a titii bè bii mə bi tswe a mûm ìfansənnù aa.

¹⁹ Bo ka'à nî mə bo ka kètè mîηkirè a nu bo, lâ bo bîmbəŋ bi burè ka kwerə waa nî mîηkirè mi aghubə; nloŋ mə ànnù yîi mə kaa mbə ηù a wa'a ibiinù yi ghu mbo kwerə aa, a tigə ηghirə yi aa a nî àbù'ú yi.

²⁰ Nloŋ mə àjàŋ yîi mə bo le ηkhə annù nsin mbi jù, nyon a nŋim àjàŋ mə bo le nzi Mmà'à mbî yi'inè mə nî Ngànyweensê yi'inè Yesu Kristo aa, mbə bo bú ηghε nniŋ ibiinù waa ghu ηkwerə, i kiî n̄tigə ntii ntsyà nî waa aa, ma la a bə mə àtii nlwî'î nŋim ma yû a bù mē mbi'i ntsya yi ntsyambii ya a mbo bo.

²¹ Nloŋ mə a le mbaa mbòŋtè a mbo bo mə boŋ kaa bo le ηki'ì a mánjî yî n̄tsinè wa zî. Ntsyatə àjàŋə mə mbə bo zi ηki mbu mbəŋkə waa mma'atə ndi'i jî làà jya mə bi le mfa a mbo bo aà.

²² A fe'ε a nu bo laà aa nloŋ aa àjàŋ mə nìghàà nî nánaa ni annù n̄ŋkoŋ nya ni swon mə, “Mbu ya ì bù mē ηghε nji afikè yi ya fu.”*

3

Annù àjàŋ yîi mə Yesu à ka yî bú bìi aà

¹ Bìlîm bâ bii mə mè kòŋə aa, àà àŋwà'ànè yîi i ywe'e ji baa a yuà mə mə ηwà'ànə a mbo bù. A mûm ìŋwà'ànè ma jû mə lòò aa ηwà'àtə a mbo

* **2:22** Prov. 26.11 “Kwinyàm wa mə bi si'i aa, à bù mē ηghε mbîŋkə yi wa a mûm àtsitsa'a.”

bù, i kii tsìgìtè mîntiì muu bo bì ìmòòntê juu mē nì ka ñwa'atē nî ìnnù jii i ku'unê aà.

² Mē ñwà'ànə aa mē tá nì wa'atē mìghàà mya mē ñgǎntoo Nwî jii i laa mǎnsè ji annù nîñkon jii ñgu'u le nswonə aa, bo bì ñdi'i Mmà'àmbi Ñgǎnywèensê yì'inè yii mē ñgǎntoo ji bi le mfa a mbo bù aà.

³ Annù yi ntsyàmbii yii mē mē lòò mē nì zi aa a bē mē, àa yì bē wa ngù'ù mbi yì ñlwi'í ñjìmè aa tá bē bí mǎ'ɔ fe'ɛ ñka ñwye nî annù Nwî, ñghirə bē ìnnù jii ñjǎnú yàà i yè'ətè aa

⁴ m̄betə nì mē, “Yesu wa mē à le ñkà'a mē yu ka yì bú bìi aa à fè le? Mē ñloginə a nsi bitaà bí'i bii bi leè ñkwokə aa, ñloginə a noò yii bi le nnañsə mbi yù aa, kaa ànnù tsu kaa a bùrə tì kwensè aà!”

⁵ Bo tuù ñwà'àtē mē a ñgu'u, Nwî a le ñghàa aa ghàà àbùrə a fe'è, ñki mbu ñghàà ñsyé i fè'è a mûm ñkî, a lògè aa ñki nañsə nsyè ghu;

⁶ àà ñkî ma ghû mē i le mbu ñko'ɔ ñlwensə nsyè yii i le ntswe maa ñgù'ù aa mbwesə.

⁷ A ki bē aa tsi'í ñìghàà ni ma nú mē nì ləə aburə bó ñsyé yii mē tswe tsítsòñè aa mē tá mǎ'ɔ yi ntòò, ñləə nyu'utə aà ñjwî ñtsò'ətə mîsa'a, ñjwi ya mē bi ka yì tsə ñgi'í a nú ñgǎntibo'ò Nwî.

⁸ Lâ bìlîm bâ, nì tsee mâ ànnù ghuà lǒ lǐ'inè, mē a mbo Nwî, ñjwi yì m̄fùùrə i bē aa tsi'í tsǒ ìlòò ntsù'ù, ìlòò ntsù'ù i kî m̄bə aa tsi'í tso ñjwi yì m̄fùùrə

⁹ Kaa à sî bē aa mē Mmà'àmbi a wè'ènə a ñlèè ñkà'á yì, tsi'í tsǒ bē bí mǎ'ɔ bi m̄òòntè aa. A bàñnè ñtswa aa ntii yi ñlon mē kaa à sî lòò mē

nyù yĩ m̀fùùrè à yi mbwε, a lòò aa bε mε tã bε
b̀tsim bεnkε m̀int̀i myaa, ma'atε ibi waa.

¹⁰ Lá ñjwĩ m̀mà'ambì ya ì ka yĩ zĩ aa tsõ ñyèrê.
A ka yĩ bε maa njwi aa, tã àbùrè à ju'u ni ñjĩ yĩ
nt̀i nghεε mbwε, tã ñjoo j̄i i tswe a aburε aa tsĩ'ĩ
tsõ m̀njòŋ ni sàŋ ni ñìnòò, tã ì ki ŋkhi ntso, tã
ñsyε nĩ ñjooò tsim j̄i mε i tswe ghu aa tã m̀'ò t̀ò
tã ì khi tsimè.

¹¹ Tsõ mε njoo tsim i ka yĩ bwε ma mùu ajàŋ
aa, b̀inè tigε ntswe ñì m̀bε aa ajàŋε m̀buu bé
ghuu aa ε? A b̀ŋ mε tã m̀gh̀r̀nè m̀i innù muu
laa, tã ñì ka m̀'ò nĩ Nwĩ,

¹² tã tigε bε i kii ghèrè ni mε tã ñjwĩ Nwĩ ya tã
ì wàŋsè nzi, là'a njwi ya mε àbùrè a ka yĩ khi i
tso, tã ñjooò tsim j̄i i tswe a aburε aa tã m̀'ò ì t̀ò
tã ì saŋnè.

¹³ Lá a ajàŋε mε Nwĩ à kà'a aa, b̀inè yu'utε
nĩ àbùrè yĩ fi bo bì ñsyε yĩ m̀fi yĩ mε ì ka yĩ luu
nĩ ñnu j̄i i tsinè aà.

¹⁴ Maa ajàŋ, a bilim ba b̄i mε mε k̀ŋε aa, tsõ
mε ñì bε innù ma jũ aa, ñì ka ŋgaansε m̀t̄i muu
mε tã ñì yi ntsee nĩ àbà kè àlò'ò a nsi Nwĩ tswe,
m̀baŋnè yĩ ntswe bε ñì m̀b̀c̀nè bu bo.

¹⁵ Nì yè mē ñjĩ'ĩ ànnù ȳi mε M̀mà'ambì à si
wàŋsè nzi aa, i bε aa abwarε mε a fa a mbo bù
mε ñì yĩ nyweenè. Aã àjàŋ ȳi mε mumaà ȳi'ìnè
Paul, ȳi b̀inè k̀ŋε aa, à le ŋki ŋwa'anè, a mbo
bù, a nyonè a nj̄m m̀tsyè m̄i mε Nwĩ à le mfa
ghu mbo aà.

¹⁶ A ŋwa'ànè ñlon ma jũ ñnu, a nĩ ñŋwà'ànè
j̄i tsim. Ìnnù j̄i m̀'ò i tswè ma mùu a m̀m
ñŋwà'ànè, j̄i mε i tsyanè a nzi tã ì laa, bε b̄i

mò'ò bii mə kaa bi sî nî mîtsyè tswê kaa mburə ti ŋki ŋkwe aa, bi logè ñtwεε a nî waa mánjĩ, tsi'ĩ ajànə mə bo kii ntwεε nî idigə ŋwà'ànə Nwĩ jĩ mò'ò aà. Nghirə ma mùu ajàn, ñtsə aa ŋgi'ĩ a nu bo bimbəŋè.

¹⁷ Lâ a mbo bù bɔɔ bimaà, nî fòò mē ñszi innù ma jú. Mə tigə nswon a mbo bù aa mə tâ nî tseyesə ghuu, tâ bə ma bú mə bi tii atu a mbo Nwĩ aa, tâ bi tsee ghuu gaansə tâ nî yon ifansənnù bē bii mə bi si nōŋsè ləə aa, mbwe mánjĩ wa yĩ nî təə ghu àkòrə yuu a tinsə aà.

¹⁸ Nî banə ŋka ŋkwe a múm ibòŋ Nwĩ bo bi ànnũ ajàn mə nî kù'ùsè ñzi nî Mmà'àmbi yĩ mə à nî Nğanywèensê yi'inè Yesu Kristo aà. Tâ nìgha'a tâ nî tswe ghu mbo, nloginə tsĩtsòŋ ñghεε nywe'e a nlwĩ'ĩ nìbĩ. Amen.

Bafut
Bafut: N̄toò Kristo yî N̄sigìnè: mìkàà yî mfiì New
Testament

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bafut

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

5d039b4a-c9a1-50b1-8a61-176cf48aa271